

Wydarzenia

W Kawiarni Naukowej PAU i „Dziennika Polskiego”

Czy Wikipedia ma przyszłość

Kawiarnia Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i „Dziennika Polskiego” zaprasza na kolejne spotkanie. Dr hab. Paweł T. Jochym (Instytut Fizyki Jądrowej PAN) przedstawi wykład pod tytułem: *Czy Wikipedia ma przyszłość*. Spotkanie odbędzie się w poniedziałek, 20 lutego br., o godz. 18.15 w Dużej Sali Akademii, ul. Sławkowska 17, I p.

Kilka zdań o autorze wykładu. Nauki przyrodnicze stanowiły przedmiot jego zainteresowań od wczesnych lat szkolnych. W szkole podstawowej i średniej interesował się astronomią, która do dzisiaj pozostaje jego pasją. Zainteresowania te objawiały się działalnością w sekcji obserwacji gwiazd zmiennych Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii. W trakcie studiów na Wydziale Matematyki i Fizyki UJ działał w Naukowym Kole Fizyków, kontynuując jednocześnie swoją działalność związaną z astronomią, organizując letnie obozy obserwacyjne na górze Lubomir w Beskidzie Wyspowym. Tradycja organizowania tych obozów zaowocowała po wielu latach odbudową obserwatorium astronomicznego na szczycie Lubomira, zniszczonego podczas II wojny światowej.

Podczas studiów Paweł T. Jochym rozwinął swoje zainteresowania związane z informatyką i fizyką komputerową – nabywając praktycznych umiejętności poprzez współpracę z przedsiębiorstwami informatycznymi zajmującymi się cyfrową analizą sygnałów. W tym czasie stworzył kilka większych projektów informatycznych: wielokanałowy analizator widma, kompletną bibliotekę graficznego, okienkowego interfejsu użytkownika czy system wspomaganie śledzenia ruchu komórek na potrzeby badań prowadzonych w Instytucie Biologii Molekularnej UJ. Ten ostatni był eksploatowany w IBM UJ przez blisko 10 lat, a jego zastosowanie zostało opisane w prestiżowym czasopiśmie mikrobiologicznym. Studia fizyczne ukończył ze specjalizacją: fizyka teoretyczna.

Po ukończeniu studiów został przyjęty na roczny staż w Instytucie Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, rozpoczynając pracę pod kierunkiem prof. Krzysztofa Sokalskiego. Pracę tę kontynuował po przyjęciu na studia doktoranckie w tym samym instytucie. Po otrzymaniu w roku 1994 tytułu doktora rozpoczął w 1995 pracę w Instytucie Fizyki Jądrowej im. H. Niewodniczańskiego PAN w Krakowie, w powstającej grupie komputerowych badań materiałów, kierowanej przez prof. Krzysztofa Parlińskiego. Szeroki zakres zainteresowań grupy, a także atmosfera pobudzająca kreatywność pozwoliły na łatwą zmianę specjalności na teoretyczną fizykę ciała stałego.

A skoro tematem poniedziałkowego wykładu ma być Wikipedia, warto wspomnieć o udziale Pawła T. Jochyma w ruchu wolnego oprogramowania i wolnej kultury. Zainteresowania te rozpoczęły się w końcowym okresie jego studiów, a zaowocowały zaangażowaniem w tworzenie

i rozwój wolnego oprogramowania. Wymieńmy tylko kilka najważniejszych programów, których jest jedynym lub głównym autorem: system wizualizacji wyników obliczeń dla programu VASP, oprogramowanie ułatwiające analizę wyników uzyskanych w programie VASP, zestaw programów służących do wyznaczania stałych elastycznych kryształów, oprogramowanie umożliwiające edycję zdjęć cyfrowych w formacie RAW.

Jego najbardziej znanym wkładem w rozwój wolnej kultury było – jak sam stwierdza – założenie polskiej edycji Wikipedii i opieka nad nią w początkowym okresie jej działalności. W 2004 roku za założenie polskiej Wikipedii i wkład w jej funkcjonowanie został uhonorowany przez fundację Internet Obywatelski tytułem Internetowego Obywatela Roku.

Paweł T. Jochym:
– *Zainteresowania naukowe i zamiłowanie do dzielenia się wiedzą doprowadziły do zainteresowania się wolną kulturą*

foto: Marta Nowak, martanowak.eu

– *Wolnym oprogramowaniem interesowałem się od bardzo dawna – mówi Paweł Jochym. – Prawdopodobnie wiązało się to z moim zainteresowaniem systemami z rodziny UNIX i kulturą z nimi związaną. Swobodna wymiana informacji i kodu w tym środowisku miała miejsce od samego początku. Linuksa (najpierw slackware, potem debian) używam od bardzo dawna – od czasu wersji 0.98–0.99, czyli blisko dwadzieścia lat. Zainteresowania naukowe i zamiłowanie do dzielenia się wiedzą leżące u podstaw nauki doprowadziły zapewne do naturalnego zainteresowania się wolną kulturą. W tej sytuacji idea wolnej encyklopedii nie mogła nie mieć dla mnie nieodpartego uroku...*

Z okazji rocznicy założenia Wikipedii udzielał wywiadów i wygłaszał wykłady na temat wolnej kultury i Wikipedii dla nauczycieli, rodziców oraz... dzieci.

MARIAN NOWY